

ҚР ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ

С.Д.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА
УНИВЕРСИТЕТІ

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РК
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
МЕДИЦИНСКИЙ
УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА

Ортопедиялық стоматология модулі

Тақырыбы: тістің қатты тіндерінің анатомо-топографиялық және гистологиялық

құрылымы

Қабылдаған: доц ент Шаяхметова М.Қ.

Орындаған: Бубеева Д.Д.

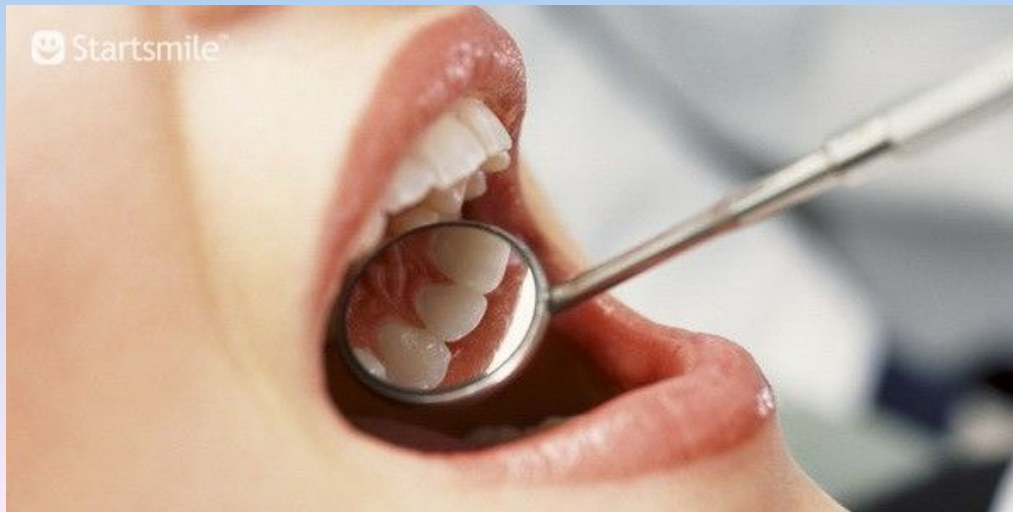
Факультет: Стоматология

Топ: ст07-02-01

Курс: V

Жоспары:

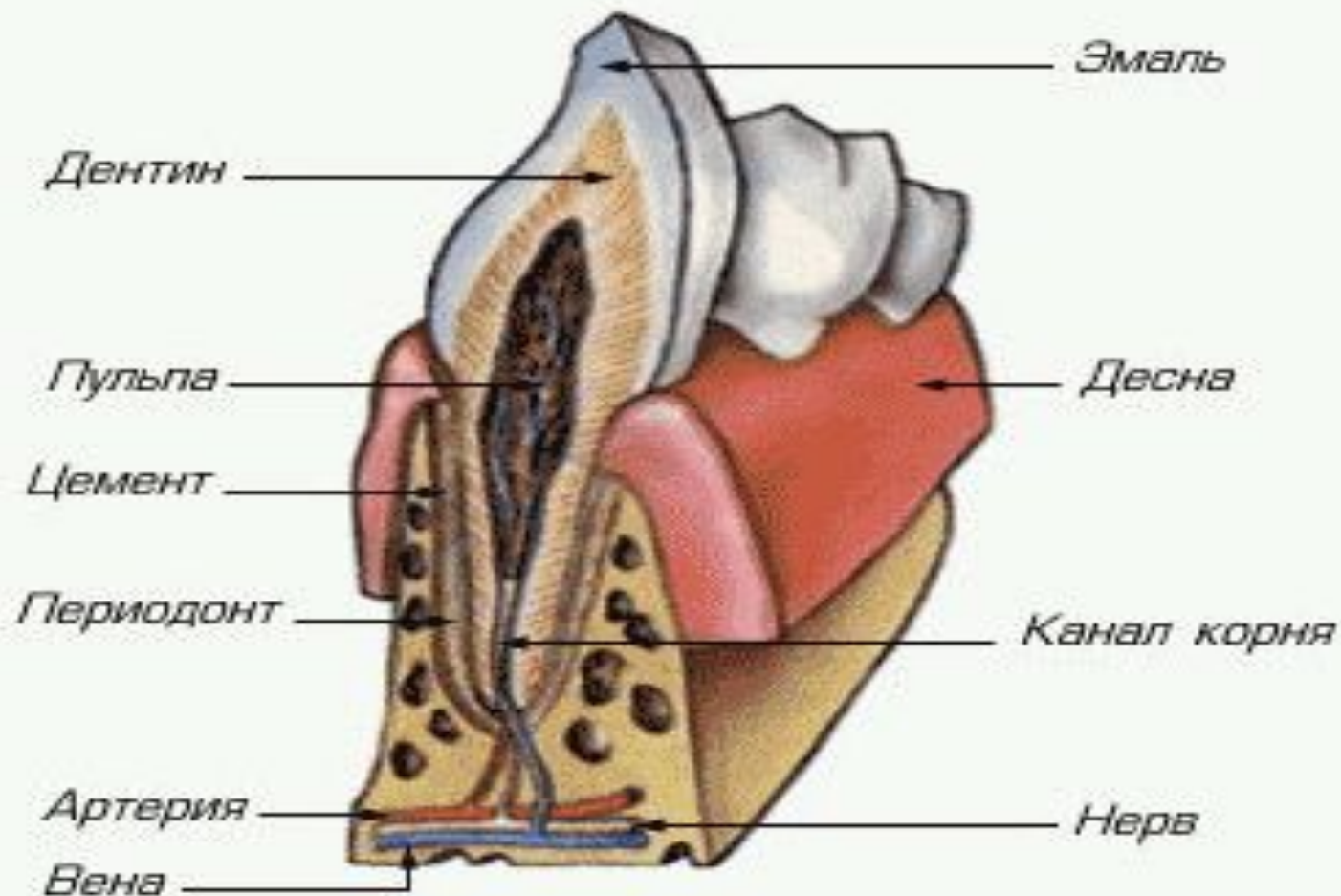
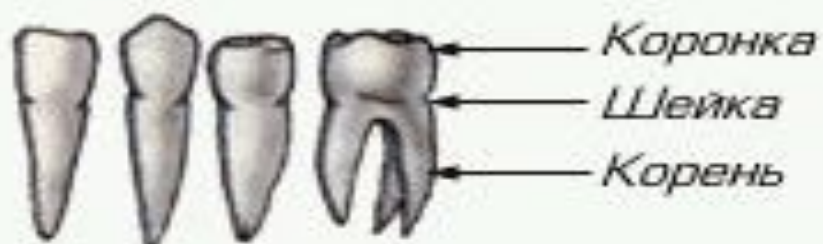
- Кіріспе
- Негізгі бөлім
- Эмальдің құрылымы
- Дентин құрылымы
- Цемент құрылымы
- Қорытынды
- Пайдаланылған әдебиеттер

Кіріспе.

- Тіс-жақсүйегінің альвеоласында орналасқан және қатты тіндерден тұратын (эмаль, дентин, цемент) тістеуге, шайнауға, ұсақтауға арналған құрылым

ЭМАЛЬ

- Тіс сауытының сыртын қаптап жатқан ең қатты тін. Ол дентин мен ұлпаны сыртқы тітіркендіргіштерден қорғап тұрады. Оның қалыңдығы шайнау бетінде -2,3—3,5 мм; латеральді бетінде-1.0-1.3 мм, тіс мойны деңгейінде 0.1 мм болады.

Эмальда :

95 % минералды заттардан,

гидроксиапатит-72

карбонапатит-12 %

фторапатит-0.63 %

Хлорапатит-4.4 %)

1,2 % — органических

Ақуыздар-0.5

Липидтер-0.6 %

Көмірсулар-0.06 %

Су- 3,8 %

Эмаль

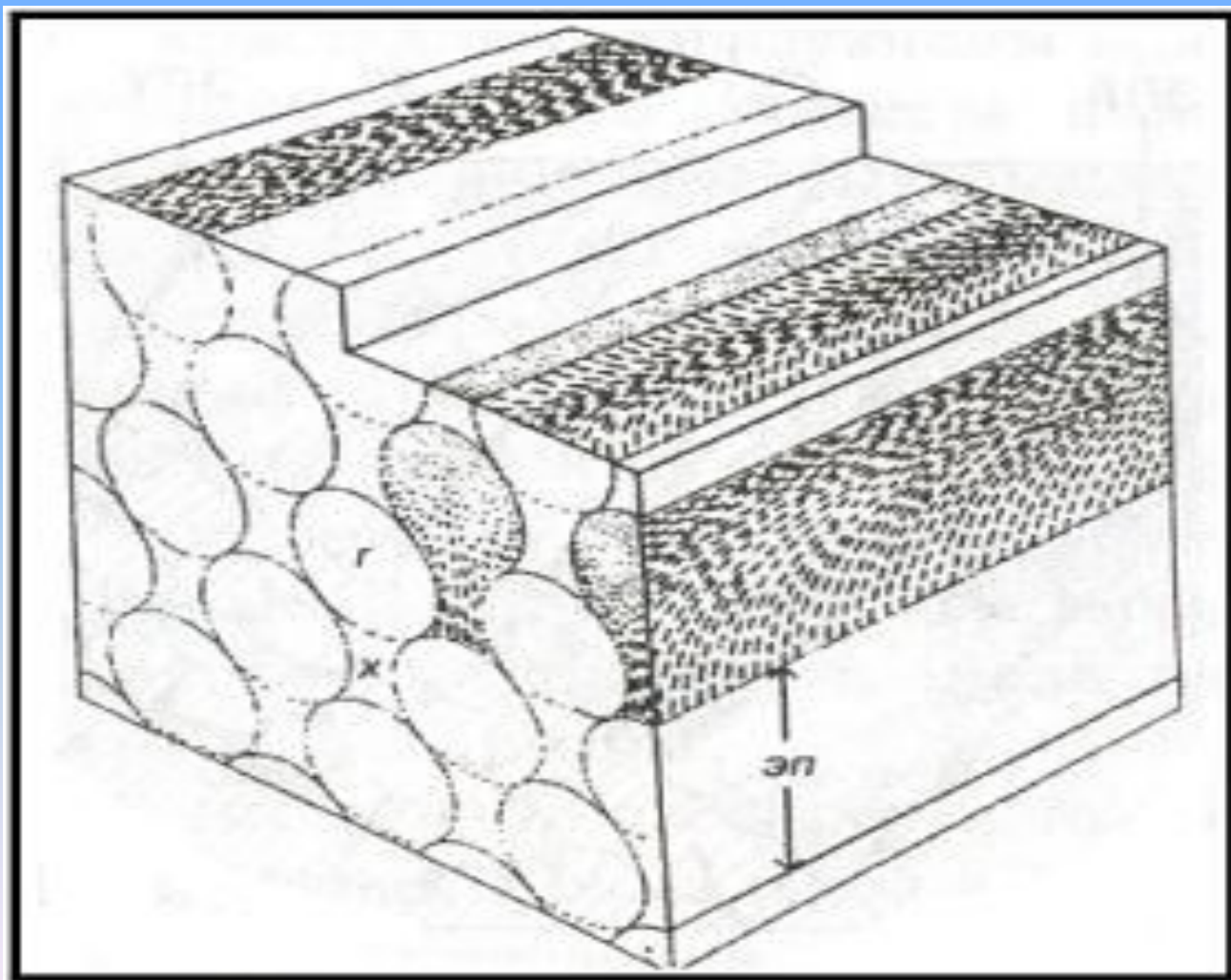
- Эмаль призмаларынан және призмааралық заттардан тұрады.
- Эмаль призмалары эмальдің функционалды – құрылымдық бірлігі болып табылады. Ол S тәрізді эмаль бойымен радиальді бағытта орналасады. Көлденең кесіндісінде овальді, полигональді, болады. Диаметрі 3—5 мкм. Призмалар тығыз орналасқан гидроксипатиттер мен кальцийлі фосфаттан тұрады. Микрокеңістіктердің арасы суға толған, ол молекулалар мен иондарды тасымалдайды.

эмальдің ультрақұрылымы мен гидроксипатиттердің орналасуы

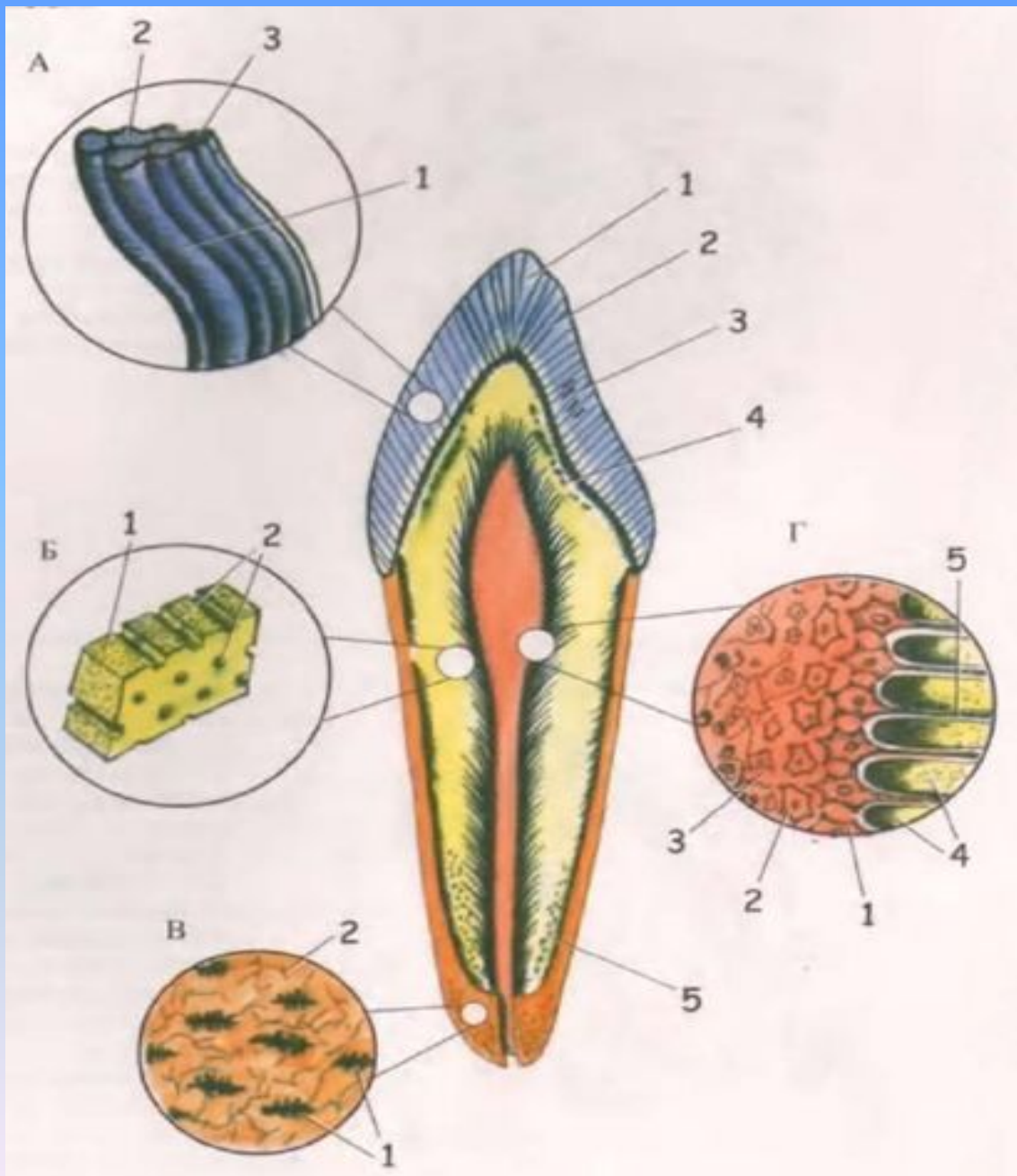
ЭП -эмальдік призмалар

Г – эмальдік призмалардың басы;

Х – эмальдік призманың аяғы,

- Призмааралық зат дөңгелек және полиганальді кристалдарды қорғап орналасады. Призмааралық зат беріктігі төмен.
- Қызметі:
- Эстетикалық
- қорғаныш(тәтті, суық, ащы, жел т.б.)
- Жартылай өткізгіштік

1. Линии Ретциуса
2. Полосы Шрегера
3. Эмалевые веретена
4. Интерглобулярные пространства
5. Зернистый слой Томаса

А- эмаль

1. Эмалевые призмы
2. Аркада
3. Отросток

Б - дентин

1. Вещество дентина
2. Дентинные канальцы

В - цемент

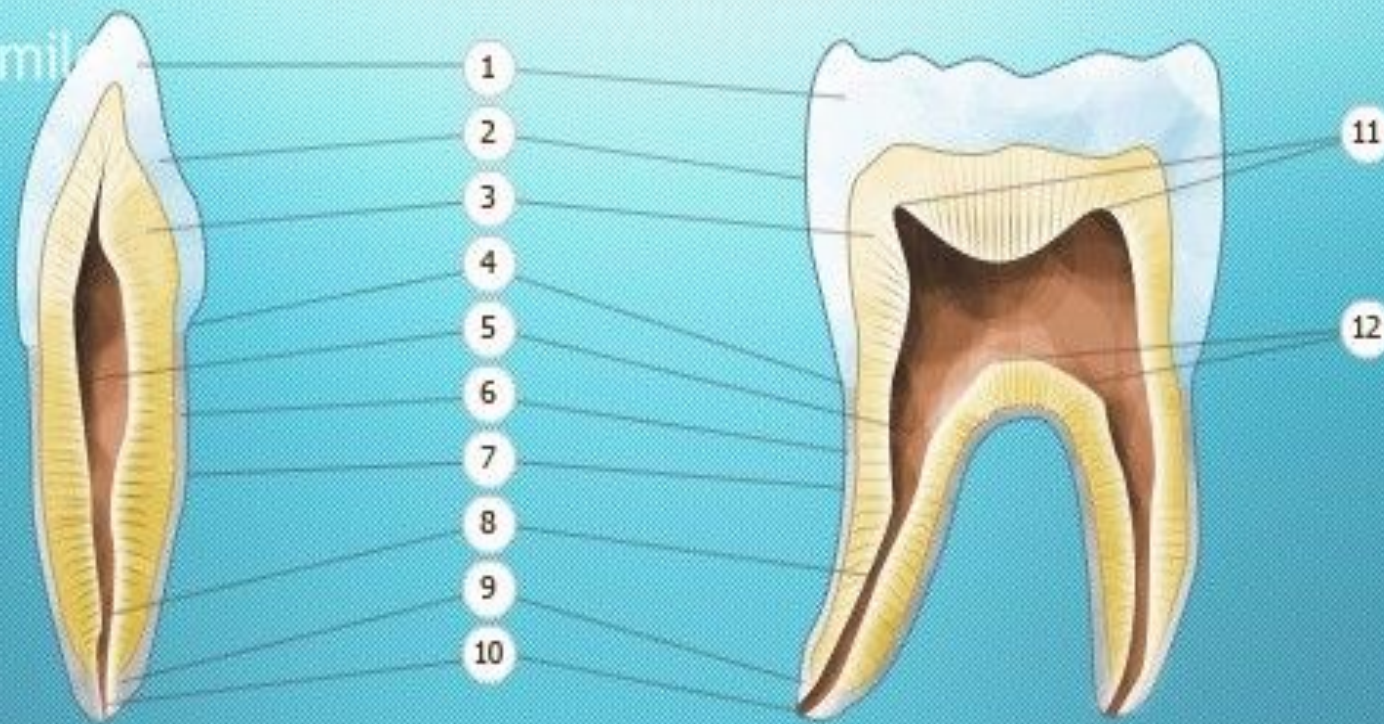
1. Цементоциты
2. Коллагеновые волокна

Г - пульпа

1. Одонтобласты
2. Регенеративные клетки
3. Центральная пульпа
4. Предентин
5. Отростки одонтобластов

Дентин

- Тіс тінінің көп бөлігін құрайтын қатты тін. Құрамы жағынан ол сүйекке ұқсайды. Тіс қуысын және түбір өзегін қоршап тұрады. Оның химиялық құрамы: 28% органикалық заттан(коллаген-98%, гликозамингликандар, гликопротеиндер,)
- 78%-бейорганикалық зат-кальций фосфаты, магний, кальций фториді

1.Эмаль 2.Коронка зуба 3.Дентин 4.Шейка зуба 5.Полость коронки 6.Цемент 7.Корень зуба 8.Канал корня зуба 9.Верхушка корня зуба 10.Отверстие верхушки зуба 11.Рога пульпы 12.Дно полости коронки

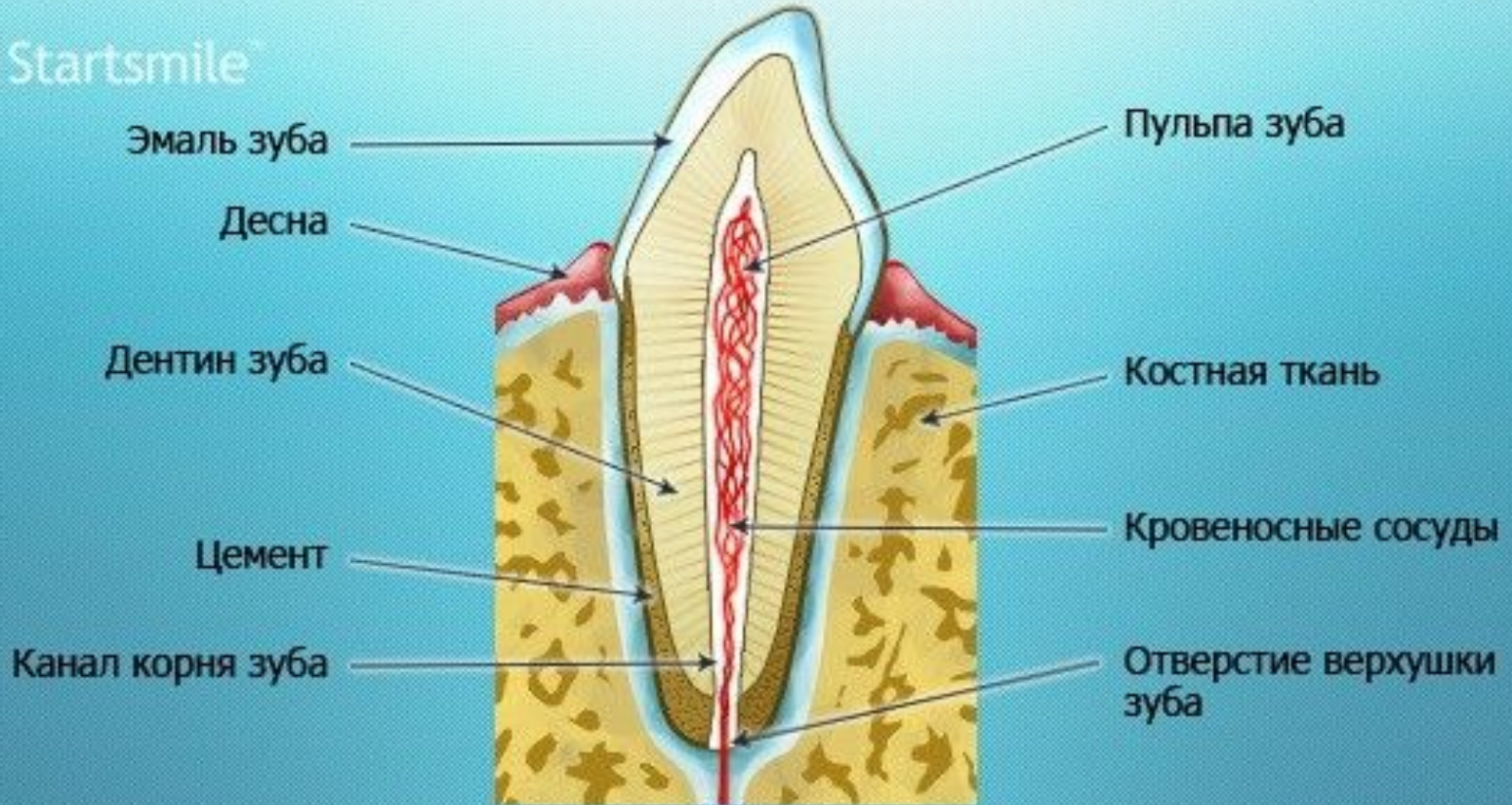
- Дентин известелген жасушааралық заттардан, одонтобластары бар дентин түтіктерінен тұрады. Дентин түтіктерінің арасында интертубулярлы дентин орналасады.
- **Дентиннің клеткааралық заты**
- **Коллаген талшықтарынан (гидроксиапатиттермен байланысқан протеогликиндардан тұрады.)**
- Дентиннің гипоминералданған зонасында:
- интерглобулярлы дентин мен Томс дәнді қабаты

- 1) **Интерглобулярлы дентин** дентин эмаль шекарасында сыртқы бетін жауып орналасады. Яғни перитубулярлы дентин болмайды. Тіс тінінде минерализация процесі бұзылса, **интерглобулярлы дентин** құрамы артады.
- 2) **Томстың дәнді қабаты:** түбір өзегінің шет жағында орналасып, майда әлсіз известелген аймақтардан тұрады.

- **Предентин** —одонтобластарға жақын орналасқан дентиннің ішкі қабаты болып табылады. Предентин коллагеннің 1 типіне жатады. Бұл дентиннің өсу зонасы болып табылады.
- - 1) ұлпамаңындағы **дентин** —дентиннің көп бөлігін алып жататын ішкі немесе ұлпамаңындағы қабат, тангенциальді бағытта орналасады. Бұл Эбнер талшықтары деп аталады.
 - 2) жабындық дентин-сыртқы ұлпамаңындағы **дентинді** қоршап жататын радиальді бағытта орналасқан қабат. Бұл Корф талшықтары деп аталады.
- Дентин түтікшелері - тіс ұлпасынан басталып эмальдан цементке дейінгі аралықта радиальді бағытта орналасады. Тіс сауытында S тәрізді, тіс түбірінде түзу. Дентиннің негізгі затында ол біркелкі таралмаған, ұлпа маңында көп орналасқан. Дентин түтіктері арқылы зат алмасу процесі мен дентиннің трофикасы қамтамасыз етіледі.

Қызметі.

- Қорғаныштық
- Өсу
- Зат алмасу
- Диагностикалық мақсатта

ЦЕМЕНТ

- Тіс түбірі дентинінің сыртқы бетін жауып жатады. Жас ұлғая оның тіс түбіріндегі мөлшері көбейеді.
- Ол :
- 68% бейорганикалық зат
- 32% органикалық зат
- Су

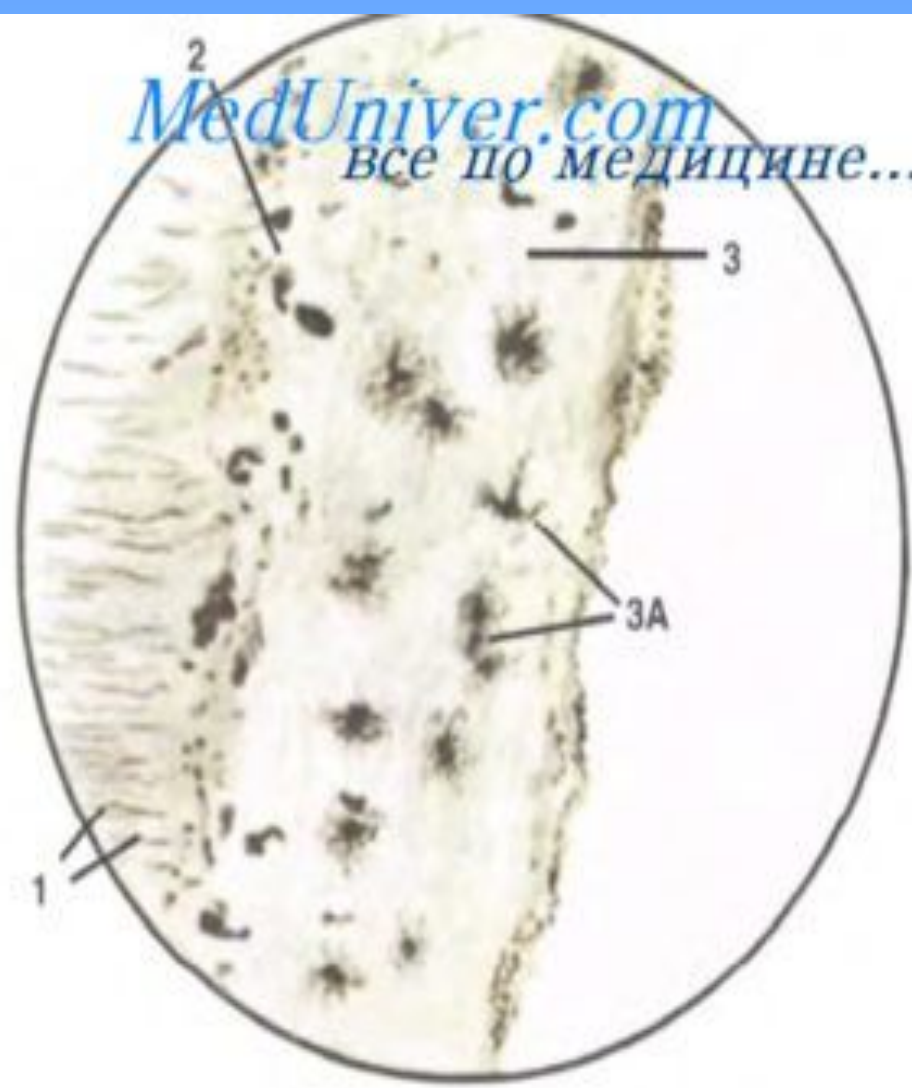
Жасушалы
не
біріншілік

- Тісті түп жағынан тіс түбірі ұшына дейін жауып жатады.

Жасушасыз
не
екіншілік

- Тіс түбірінің ұшы мен бифуркация мен трифуркация аралығында орналасады.

MedUniver.com
все по медицине...

На рисунке — периферическая часть дентина и цемент

ДЕНТИН: видны

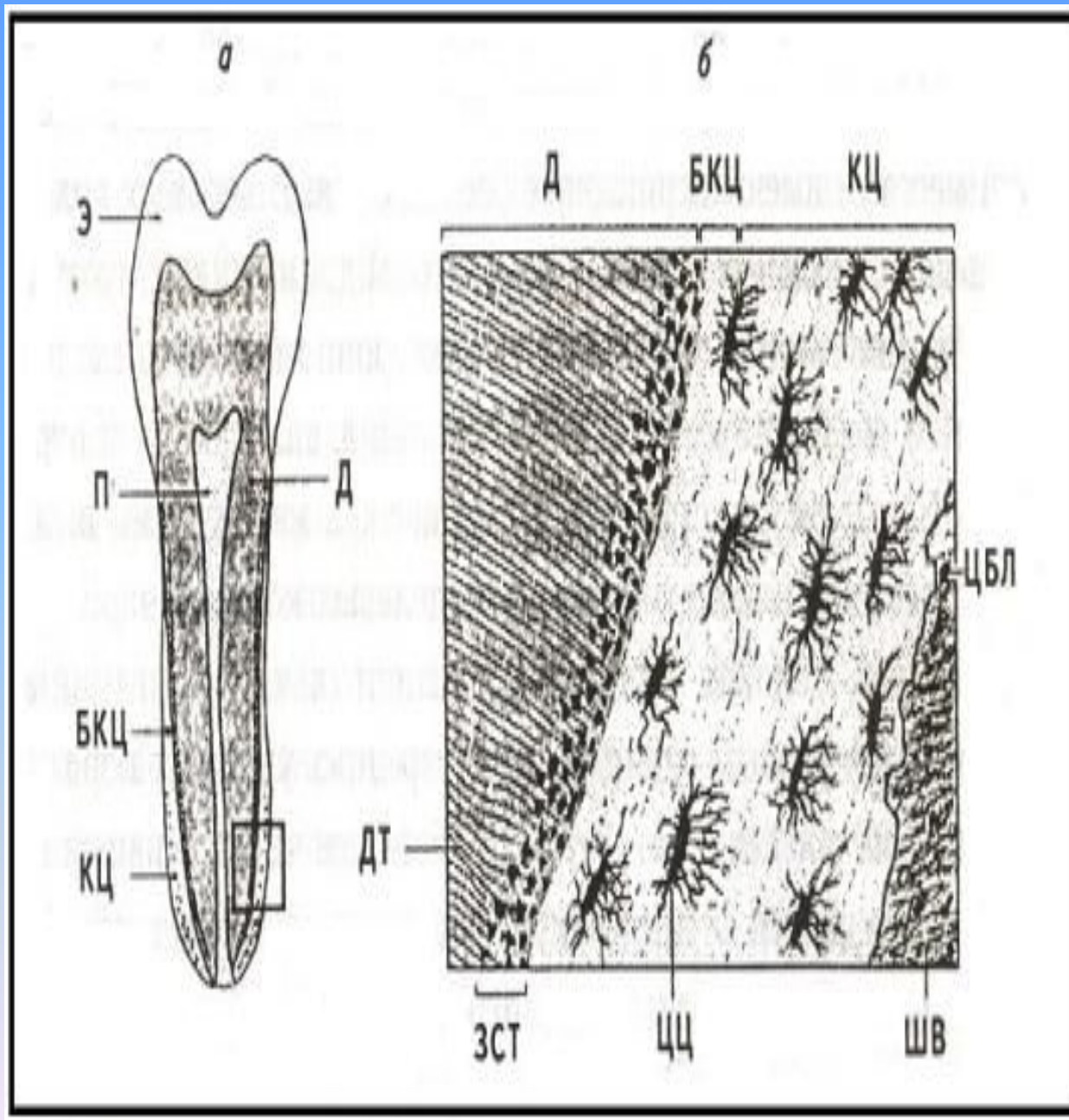
- 1 — дентинные канальцы и
- 2 — зернистый слой дентина, образованный интерглобулярными пространствами и находящийся на границе с цементом.

ЦЕМЕНТ. Различают 2 его типа.

а) Бесклеточный цемент: не содержит клеток и их отростков; преобладает в верхней части корня;

б) клеточный цемент (3): находится в нижней части корня и содержит

3А — цемтоциты: клетки с многочисленными отростками.

Цементтің
микроскопиялық
құрылысы:
БКЦ - бесклеточный
цемент
(ЖАСУШАСЫЗ
ЦЕМЕНТ);
КЦ – клеточный
цемент
(ЖАСУШАЛЫ
ЦЕМЕНТ);
Э – эмаль;
Д – дентин;
ДТ – дентинные
түтікшелер;
ЗСТ – зернистый
слой Томса;
П – пульпа;
ЦЦ – цементоциты;
ЦБЛ – цемен-
тобласты;
ШВ – шарпеевские
(прободающие)
волокна периодонта.

Жасушалы: коллаген талшықтарынан, негізгі заттан тұрады. Коллаген талшықтары 2 бағытта орналасқан. Параллель және радиальді. Ол периодонттың альвеола цементтік талшықтарымен байланысады.

жасушасыз: коллаген талшықтарынан, известелген негізгі заттан, өсінділі цементциттерден тұрады. Бұлар ретсіз орналасады. Цементциттер ұяшықтарда орналасады.

Қызметі:

- Қорғаныштық: іріңді процес кезінде, инфекциялық процес кезінде инфекцияның периодонтқа енуіне кедергі жасайды.
- Ұстап тұру қызметі

ҚОРЫТЫНДЫ

- **Тіс** – адам ағзасындағы қалпына келмейтін, өспейтін жалғыз ғана мүше. Сондықтан тістерімізді күте білейік.

Пайдаланылган әдебиеттер:

- <http://www.mac-dent.ru/gistologiya-tkanei-zuba>
- **Учебник под редакцией Боровского «терапевтическая стоматология» Москва 2003год**
- <http://www.doktorportal.ru/?p=2528>
-
- <http://www.dentalmechanic.ru/glossary/electrophoresis/>
- <http://www.stomfak.ru/osnovy-stomatologicheskoy-fizioterapii/lekarstvennyj-elektroforez.html?Itemid=1>
- ортопедическая стоматология В.Н.Трезубов, А.С. Мишнев, Л.М. Щербаков. Москва 2008.
- http://interstom.narod.ru/cu_ca.html